

Aan Minister

nota

Beantwoording Kamervragen lid Van Raan (PvdD)

TER BESLISSING

Datum

28 september 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/204438

Opgesteld door

Bestuurskern

Beslistermijn

Voor 30 september 2022

Bijlage(n)

1

Aanleiding

Het lid Van Raan (PvdD) heeft vragen gesteld naar aanleiding van de artikelen 'the huge impact of private jets' en 'Superyachts symbolize climate', waarin de klimaateffecten van deze specifieke modaliteiten worden toegelicht.

Geadviseerd besluit

Graag uw akkoord op de beantwoording van de vragen.

De antwoorden op de Kamervragen worden parallel ook aan de staatssecretaris van Financiën voorgelegd.

Kernpunten

- Lid Van Raan zet met zijn vragen het kader dat voornamelijk rijken ongestoord en onnodig een disproportionele uitstoot veroorzaken door het gebruik van privévliegtuigen en superjachten. De vragen die hij stelt gaan in op wat deze situatie met het draagvlak voor rechtvaardig klimaatbeleid doet, en wat de inzet van de Nederlandse overheid is om tot inperking te komen van deze specifieke modaliteiten.
- Het is bekend dat privévliegtuigen en privé- of superjachten per passagier relatief meer emissies veroorzaken.
- Internationaal en nationaal zet Nederland zich in om de klimaatafdruk van de luchtvaart en de maritieme sector te verminderen. Omdat beide sectoren mondiaal georganiseerd en georiënteerd zijn, is het van groot belang om internationaal samen te werken.

Luchtvaart:

- Met de Luchtvaartnota zet het kabinet erop in om de benodigde CO₂-reductie vooral te realiseren met een inzet op duurzame luchtvaartbrandstoffen (bijmengverplichting) en technologische innovaties (rol als koploper (hybride) elektrisch vliegen en de ontwikkeling van waterstofvliegtuigen).
- Op Europees niveau wordt op dit moment gewerkt aan de voorstellen onder het *Fit for 55*-pakket van de Europese Commissie.
 - o Er worden accijns geheven over niet-commerciële luchtvaart, privévluchten zijn onderdeel van de richtlijn energiebelastingen (ETD). Niet-commerciële vluchten die jaarlijks meer dan 1000 ton

- CO₂ uitstoten voor hun uitstoot betalen bovendien onder het EU-emissiehandelssysteem (EU ETS).
 - Onder het ReFuelEU-voorstel – de Europese bijmengverplichting – worden brandstofleveranciers verplicht om duurzame brandstoffen bij te mengen op EU-luchthavens. Vliegtuigen die minder dan 500 vluchten hebben uitgevoerd tijdens een rapporteringsperiode, vallen niet onder het ReFuelEU-voorstel. Nederland zet in op zo min mogelijk uitzonderingen.
- Er is veel maatschappelijke aandacht over de klimaatimpact van privévlucht. Voor wat betreft de vliegbelasting zijn luchthavens belastingplichtig voor passagiers van vliegtuigen met een startgewicht (MTOW) van 8.616 kg of meer, ongeacht of dit een commerciële of niet-commerciële vlucht is. Het is onbekend hoeveel privévlucht hiermee géén vliegbelasting betalen.
- In samenwerking met het ministerie van Financiën onderzoeken wij de wenselijkheid en mogelijkheden om privévlucht mee te nemen in het klimaatbeleid voor de luchtvaart, en waar nodig aanvullend beleid te onderzoeken. Belangrijke aandachtspunten zijn de bijdrage aan CO₂-reductie en effectiviteit van klimaatmaatregelen voor privévlucht.

Maritiem:

- In november 2021 is een brief aan de Tweede Kamer verstuurd over de klimaattransitie van de zeevaart. Hierin is aangegeven dat Nederland o.a. inzet op ambitieuze internationale afspraken over de uitstoot van broeikasgassen in de zeevaart. De inzet is om deze afspraken zo breed mogelijk te laten gelden, en dus zo weinig mogelijk scheepstypen uit te zonderen.
- Als onderdeel van de ambitieuze internationale afspraken waar Nederland op inzet, geeft u aan in zowel EU- als IMO-verband aandacht te zullen vragen voor de superjachten. U geeft aan ervoor te zullen pleiten dat er ook voor superjachten geen uitzonderingen gecreëerd worden. U geeft aan daarbij aandacht te houden voor een het internationale karakter van de sector.
- In de laatste twee vragen wordt gevraagd naar uw bereidheid bilateraal in overleg te gaan met Malta, waar veel superjachten geregistreerd staan. U geeft aan liever in te zetten op internationale afspraken dan op bilateraal overleg met Malta. Zelfs als bilateraal overleg zou leiden tot een aanscherping van de regels die Malta stelt voor haar vlagregister, dan zouden eigenaren van superjachten namelijk gemakkelijk uit kunnen wijken naar weer een andere vlaggenstaat.

De beantwoording van de vragen is tot stand gekomen in samenwerking met het ministerie van Financiën en intern met HBJZ.

Toelichting

- Vliegtuigbelasting is verschuldigd per vertrekkende reiziger met een vliegtuig met een maximaal toegelaten startgewicht (>8616 kilogram). De uitzondering voor kleine vliegtuigen onder deze gewichtsgrens is tot stand gekomen uit het oogpunt van uitvoerbaarheid. Er is geen sprake van vrijstelling van accijns op kerosine bij het gebruik van vliegtuigen zonder commerciële doeleinden.
- In de beantwoording gebruiken we de term 'superjachten'. Dit omdat de term privéjachten ook veel kleinere boten omvat, die niet tot de categorie behoren waar het genoemde artikel en de vragen van de heer Van Raan over gaan.

Datum

28 september 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/204438

Bijlage(n)

1

- Mocht het inderdaad komen tot een aanscherping van Europese of mondiale regels voor superjachten, dan zal dit effect hebben op wat Nederlandse scheepsbouwers aan hun klanten aan mogen bieden. Echter, we verwachten dat een dergelijke aanscherping niet zal leiden tot een daling van de hoeveelheid opdrachten die Nederlandse bouwers van superjachten ontvangen, omdat bij internationale afspraken een gelijk speelveld behouden blijft. Zoals in de beantwoording aangegeven is ditzelfde speelveld ook nodig om qua uitstoot van broeikasgassen effect te sorteren. Nederlandse scheepsbouwers zijn relatief sterk in innovatie, waaronder de ontwikkeling van duurzame aandrijving.

Datum

28 september 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/204438

Bijlage(n)

1